

Konferencija

Constructing Policy Work in a Changing Governmental Environment

U Dubrovniku je od 13. do 15. lipnja 2008. održana konferencija Istraživačkog odbora za javnu politiku i javnu upravu Međunarodnog društva za političke znanosti (*Research Committee On Public Policy And Administration, International Political Science Association – IPSA*) pod nazivom *Oblikovanje javnih politika u promjenjivom političko-upravnom okružju*. Konferenciju su suorganizirali Hrvatsko politološko društvo (HPD), Sveučilište u Dubrovniku te Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Prvenstveno je bila namijenjena doktorskim kandidatima i studentima koji su dobili priliku predstaviti svoje radove te dobiti korisne savjete i kritike. Konferencija se u potpunosti odvijala na engleskom jeziku.

Tematika konferencije obuhvatila je raznovrsna pitanja i probleme oblikovanja javnih politika vezane uz kompleksnost i promjenjivost društvenog, političkog i ekonomskog okružja te posebno uz međunarodne organizacije kao što je Europska unija. U tom smislu doktrina dobre vladavine (*good governance*) koju međunarodne organizacije propagiraju u tranzicijskim zemljama normativistički naznačuje »ispravan« *tijekom policy procesa.*

Konferencija je bila podijeljena u osam modula, svaki sa dvije do četiri prezentacije sa srodnom tematikom te obveznom raspravom – nakon izlaganja diskutant bi iznio svoja zapažanja o prikazanom tekstu, definirao probleme, postavio pitanja te dao određene sugestije, a zatim su i ostali sudionici konferencije bili pozvani dati svoje komentare, zapažanja i preporuke. U vrlo opuštenoj i konstruktivnoj atmosferi dijalog između izlagatelja, diskutanta i ostalih sudionika u mnogim je slučajevima doveo do zanimljivih i za istraživače iznimno korisnih zaključaka.

Nakon uvodnog obraćanja i izlaganja profesora Hala Colebatcha te Jorzea Heinea, uslijedio je rad po modulima. S obzirom na velik broj izlaga-

nja, komentara i zaključaka, iznose se informacije o temama skupa, dok se sažeci tekstova mogu naći na internetskoj stranici Hrvatskog politološkog društva.

Prvi modul pod naslovom *Utjecaj Europe (The European Impact)* činila su tri izlaganja, i to na temu koncepta europske vladavine (Marko Trnski, doktorski kandidat FPZ: *European Governance; New Model of Governance?*) te problema sudskog aktivizma Europskog suda pravde na primjeru slučajeva industrijske akcije (štrajka) (Sanja Badanjak: *Judicial Policy of the European Court of Justice as European Policy – the Consequences of Industrial Action Cases*). Zanimljiva je bila i analiza Tine Ferle, studentice dokorskog studija Sveučilišta u Ljubljani, o utjecaju nevladinih organizacija na proces oblikovanja javnih politika u Europskoj uniji na primjeru Slovenije (*Non-Economic Organized Interests in the EU Policy-Making Process: The Slovenian Perspective*). Istaknula je važnost nedostatka tradicionalnog dijaloga u *policy* areni te naznačila potrebu razlikovanja između nedostatka direktnog uključivanja slovenskih udruga u proces oblikovanja europskih politika te izraženijeg indirektnog uključivanja putem članstva u europskim udrugama. Diskutant u tom modulu bio je profesor Zdravko Petak s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Drugi modul pod naslovom *Visoko obrazovanje kao područje reforme javnih politika (Higher Education as a Field of Policy Reform)* bio je sastavljen od dva izlaganja. Damiano De Rossa, doktorski kandidat Sveučilišta u Bolonji, govorio je na temu promjene ideja u području politike visokog obrazovanja te na primjeru Engleske i Novog Zelanda nastojao pokazati razlike u inače jedinstvenom modelu anglosaksonskog visokog obrazovanja, koje su posljedica konteksta koji čine ideje, institucionalno okružje te konkretni individualni interesi (*The Role of Ideas and their Change in the Higher Education Policy-Making Processes from the Eighties to Present-Day: The Cases of England and New Zealand in Comparative Perspective*). Drugo izlaganje ovog modula uključilo je neoinstitucionalnu analizu dinamike reforme sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj i Sloveniji, i to koristeći se konceptom veto igrača (neoinstitucionalna teorija racionalnog izbora) te razmatrajući ulogu početnih odluka na kasniji razvoj politike i tzv. *path dependency* (historijski neoinstitucionalizam) (Luka Juroš, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa: *An Institutional Analysis of Higher Education Reform Dynamics in Slovenia and Croatia after 1990*). Diskutant je bio docent Berto Šalaj s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Treći modul *Socijalna politika (Social Policy)* bavio se socijanim politikama u tranzicijskim zemljama. Tako je docent Pero Maldini sa Sveučilišta u Dubrovniku govorio o važnosti percepcije socijalne politike u novim de-

mokracijama za legitimitet institucija te diskrepanciji između strukturne i kulturne promjene (*Social Policies and Perspectives of New Democracies*). Danijela Dolenc, studentica doktorskog studija iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu, izlagala je na temu europeizacije diskursa socijalne politike (*Europeanization of Social Policy Discourse: The Case of Croatia*) na primjeru analize sadržaja izbornih programa hrvatskih političkih stranaka u odnosu na europski socijalni model. Diskutant je bio profesor Jorge Heine sa Sveučilišta Wilfrid Laurier (Kanada).

Tema četvrtog modula bila je javna uprava i njezin utjecaj na javne politike (*Administrative Impact*). Izlagale su Ivona Mendeš, doktorska kandidatkinja i asistentica na Fakultetu političkih znanosti, i to na temu menadžerskih reformi javne uprave (*Researching the Influence of Croatian Public Administration and Management Reforms on Policy*), te Odzen Akin, doktorska kandidatkinja sa Sveučilišta u Ankari, na temu otpora demokratskim reformama političkih institucija i javne uprave u Turskoj (*Democratic Governance Attempts and Political / Administrative Resistance: A Study on the Administrative Processes in the Context of Democratic Governance Programs of UN in Turkey*). Diskutant je bio profesor Hal Colebatch, istaknuti znanstvenik u području analize javnih politika te voditelj Istraživačkog odbora za javne politike i javnu upravu IPSA-e. Dok je Ivona Mendeš dala pregled reformi novog javnog menadžmenta i istaknula njegove prednosti i nedostatke, posebno novine u odnosu prema starijem konceptu weberijanske birokracije, Odzen Akin dala je vrlo zanimljivu analizu reforme lokalne samouprave u Turskoj inicirane od UN-a, ističući nedostatak potpore toj reformi od lokalnih zajednica.

Peti modul obuhvatio je područje upravljanja (*The Field of Governing*) s izlaganjima profesorice Dagmar Radin sa Sveučilišta Mississippi o ulozi problema zdravstvene skrbi u posljednjim hrvatskim parlamentarnim izborima (*Position of Health Care During the 2007 Croatian Parliamentary Election*) te Jörga Röbera, doktorskog kandidata sa Sveučilišta Zeppelin u Friedrichshafenu u Njemačkoj na temu upravljanja gradovima (*Shrinking Processes and its Implications for Urban Governance*). Diskutant je bio profesor Ivan Grdešić s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu.

Drugoga dana konferencije održana su četiri modula s ukupno 13 izlaganja. Prvi modul bavio se sve popularnijim pitanjima regulacije, nažalost samo kroz dva izlaganja. Sang Hun Lim, doktorski kandidat sa Sveučilišta Oxford, bavio se reformom tržišta farmaceutskih proizvoda na primjeru Koreje i u prezentaciji svog istraživanja bavio se identifikacijom ključnih aktera reforme, ključnih pitanja, *policy* alternativa te rezultatima reforme, kao i utjecajem demokratizacije i ekonomskog otvaranja zemlje na pro-

ces oblikovanja politika (*Reforming the Pharmaceutical Market: The Case of the Pharmaceutical Reform in the Korean National Health Insurance (NHI)*). Studentica doktorskog studija Ana Petek s Fakulteta političkih znanosti razmatrala je neoliberalno orijentirane regulatorne reforme i prijelaz od koncepta deregulacije ka konceptu bolje regulacije te naglasila postojanje učinka pozitivnog prelijevanja (*spill-over effect*) deregulacije na izradu zaštitnih regulatornih politika (*Regulatory Reform from Deregulation to Development of Constituent Policies: Case Study of Croatia*). Na primjeru Hrvatske dalje je definirala neke od važnih aspekata regulatorne reforme, kao što je jačanje određenih tipova *policy* aktera (gospodarske interesne skupine, stručnjaci) i vrijednosni sustav koji je pokreće. Diskutant je bila profesorica Sveučilišta u Ljubljani Simona Kustec Lipicer.

Drugi modul bavio se procesom oblikovanja javnih politika iz različitih perspektiva. Profesor Hal Colebatch razmatrao je koncept *policy work* kao reformskog projekta te naglasio važnost različitog definiranja *policy* problema (*Policy Work as a Reform Project*). Marko Grdešić, doktorski student Fakulteta političkih znanosti, izlagao je o problemima oblikovanja javnih politika u slabim društvima odnosno državama (*The Pitfalls of Policy Work in Weak Society/Weak State Settings*), i to na primjeru komparative analize uključivanja sindikata u politiku u postkomunističkim europskim zemljama, točnije Hrvatskoj i Srbiji. Profesor Zdravko Petak s Fakulteta političkih znanosti svoje je izlaganje iskoristio za definiranje i analizu sve važnijeg problema koordinacije u javnoj upravi, i to na primjeru Hrvatske (*Coordination as a Problem in the Work of Policy Bureaucracy: The Case of Croatia*). Naglasio je da probleme koordinacije pojačava klasični pristup javnoj upravi u Hrvatskoj te istaknuo važnost ministara u procesu koordinacije javnih politika. Uroš Pinterič sa Sveučilišta u Novom Mestu razmatrao je utjecaj civilnog društva na oblikovanje javnih politika, naglasivši momente i mogućnosti za uključivanje civilnog društva u *policy* proces putem *policy* mreža (*Influence of Civil Society on Policy Work in Modern Polity*). Diskutant je bila profesorica Yvonne Galligan.

Sljedeći modul okupio je teme vezane uz proces oblikovanja javnih politika. Profesor Ivan Grdešić (Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) razmatrao je teoriju postavljanja problema na dnevni red kroz recentnije hrvatske primjere i naglasio važnost tzv. *policy* poduzetnika (*policy entrepreneurs*) koji imaju politički kapital, tj. vrijeme, energiju, strast i kapacitet za »guranje« određenog problema na dnevni red (*Revisiting Agenda-Setting Theory: Two Examples*). Mitja Durnik sa Sveučilišta u Ljubljani govorio je o kanadskoj politici razvoja hidroelektrike (*Canadian Public Policy and Political Economy of Hydroelectric Development: The Case of*

Canadian Aboriginal People). Veikko Heinonen sa Sveučilišta u Jyväskylä, Finska, bavio se sve važnijom temom sigurnosne politike i konceptata vojnika, domovine i nacionalne obrane u sigurnosnom diskursu (*Security Policy in Generation – Stretching Concepts or Interpretation. Soldier, Fatherland and National Defense in Security Discourse*). Profesor Dag Strpić (Fakultet političkih znanosti, Zagreb) razmatrao je politiku razvoja i razvojnu politiku i naglasio važnost kreiranja harmoničnih razvojnih politika (*Development Politics and Development Policy as Developmental Harmonization of all Public Policy Segments*). Diskutant je bio profesor Hal Colebatch.

Posljednji modul konferencije bavio se interpretativnom teorijom i ulogom znanja u javnim politikama. Profesorica Simona Kustec Lipicer (Sveučilište u Ljubljani) analizirala je ulogu znanja u izradi javnih politika u tranzicijskim zemljama i zalagala se za evaluaciju javnih politika koja se temelji na »dokazima« (*evidence based evaluation*) i u tom smislu mogućnost transformacije profesionalnog znanja u svakodnevno odlučivanje (*The Worth of Knowledge in Post-Socialist Policy-Making*). Krešimir Petković, doktorski student Fakulteta političkih znanosti, razmatrao je interpretativnu *policy* analizu i naglasio da bi ona trebala biti autonomna u odnosu prema političkim projektima (*Interpretive Policy Analysis: Between Scylla of Postmodern Theoretical Kitsch and Charybdis of Deliberative Politics*). Profesor Hugh Miller s Florida Atlantic University bavio se ulogom vlade u multikulturalnom diskursu na primjeru Makedonije. Istaknuo je da je vlada olakšala jačanje dijaloga kroz uključivanje manjina, legitimiranje multikulturalnih politika te nastojanjem da se razriješe postojeći konflikti (*The Role of Government in Multicultural Discourse: The Politics of Culture Recognition in Macedonia*). Diskutant je bio profesor Hal Colebatch.

Na kraju, organizatori su se osvrnuli na rad konferencije ocijenivši ga vrlo uspješnim. Posebno su istaknuli iznimnu aktivnost svih sudionika. Također, naglasili su buduće planove IPSA-e te podsjetili na važnije događaje u idućoj godini, posebno konferenciju Srednjoeuropskog društva za političke znanosti (Central European Political Science Association – CEPSA) koja se održava u Opatiji 3.–5. listopada 2008., a prethodi joj i godišnja skupština Hrvatskog politološkog društva 2. listopada 2008. u Opatiji.

Anamarija Musa*

* Mr. sc. Anamarija Musa, asistentica na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb)